

Dienstverlening

Traditioneel is dienstverlening, naast onderzoek en onderwijs, een kerntaak van de universiteit. Maar wat betekent ze precies, die dienstverlening? Ze kan op verschillende manieren worden opgevat. Precies daarin schuilt haar sterkte. De universiteit en haar leden kunnen op uiteenlopende manieren dienstbaar zijn, afhankelijk van de belangstelling, het karakter, de levensfase waarin mensen verkeren.

Mijn stelling is dat de universiteit een lichtbaken voor de samenleving moet zijn. Dat is altijd zo, en we waren het vaak. Denk maar aan Desiderius Erasmus of Georges Lemaître. We moeten het vooral zijn op moeilijke momenten of tijdens overgangsfasen in de geschiedenis, wanneer burgers zoeken naar onbaatzuchtige ideeën die ook een blik op de verdere toekomst niet schuwen. Klimaatverandering, diversiteit, migratie, levensbeschouwing en ethiek, genetica, vergrijzing van de bevolking, stormachtige technologische vooruitgang: soms schijnbaar tegenstrijdige dingen waarmee we simultaan worden geconfronteerd. De universiteit moet zich over moeilijke vragen buigen, en altijd eerlijke en moedige antwoorden geven. Ook juiste? Bij voorkeur wel natuurlijk. En onze wetenschappelijke rigueur, die we nooit mogen laten varen, helpt ons daarbij. Maar over de wereld van de toekomst moeten, in de samenleving en aan de universiteit, tegelijk zeer verschillende meningen mogelijk blijven. Het is aan de rector en het universiteitsbestuur om deze meningen te stimuleren en mensen die ze uitdragen tegenover externe kritiek en druk onvoorwaardelijk te verdedigen. De universiteit moet een vrijplaats blijven, alleen dan kan zij een lichtbaken zijn. Natuurlijk werkt zij binnen de contouren van de democratische rechtsstaat en de mensenrechten, maar juist daarom is heel veel mogelijk. De grote intellectuele vrijheid die er aan onze universiteit heerst, past naadloos in de sfeer van vertrouwen en spoort met de bottom-up aanpak die ons bestuur zeer dierbaar is. Een universitair durft niet alleen te denken, hij durft ook te spreken, en weet dat hij hierop nooit zal worden afgerekend.

Dat de universiteit de morele plicht heeft om deel te nemen aan het maatschappelijke debat, staat als een paal boven water. We zijn in dat verband overigens erg blij met het werk dat Metaforum verricht.

Moet ook iedereen afzonderlijk, op elk moment, participeren aan de publieke discussie? Dat niet. Wij houden van het verschil. Mensen mogen en kunnen andere, wisselende accenten leggen. Ze zijn allemaal bijzonder waardevol. Er zijn vormen van interne dienstverlening, zoals het opnemen van bestuurstaken of andere verantwoordelijkheden aan onze KU Leuven zelf. Er is het ongebreidelde engagement van onze artsen en paramedici in de ziekenhuizen. Er is de stimulerende ondernemingsgeest die onder meer in LRD tot uiting komt. Er is de aanwezigheid op cruciale momenten, zoals infodagen of promoties van studenten. *Community building*, waardering voor iedereen: ook daarin moeten en kunnen we een lichtbaken zijn.

Dienstverlening is even veelkleurig als de ideeën die eraan ten grondslag liggen. In ieder geval zijn ons engagement en onze morele moed bepalend voor wat de universiteit werkelijk is, ten diepste, en voor wat ze voor de samenleving betekent. Een lichtbaken moeten we zijn, en tegelijk een veilige haven voor wie duurzaamheid zoekt in een wirwar van trends en tendensen, ideeën en ideetjes.